

*

Osmanlı Devlet Düzenine ait Metinler II.

“*Kitâbu Mesâlihi'l-Müslimin ve Menâfi-u'l-Mü'minin*” yayınlayan
Prof. YAŞAR YÜCEL D. T. C. F. Basımevi, Ankara 1980.

Prof. Y. Yücel *Kitâb-ı Müstetâb*'ı yayınlarken paralel bir metin olan esere rastlamış ve tek muhtemel orijinal nüshanın Konya Yusuf Ağa kitaplığında bulunduğu anlaşıl原因 olarak neşre hazırlanmıştır *. *Kitâbu Mesâlihi'l-Müslimîn* XVII. yüzyıl Osmanlı Devlet düzenine ait ilginç bilgiler getiren bir kaynak çalışmasıdır.

Girişte eserin içeriği geniş bir biçimde özetlenip eser hakkında mufassal, malûmat verildikten (s. 1-41) sonra (s. 41-44) arası metinde geçen terimlerin indeksi çıkartılmıştır. Bundan sonra tıpkıbasım yer almaktadır.

* Risale Konya Yusuf Ağa kütüphanesi 673 no.'da kayıtlı bir mecmuada yer almaktadır.

Osmanlı devlet ve toplum hayatında 16 ncı yüzyıldan sonra hissedilen bunalım dolayısıyla devlet adamı ve bürokratlar padişahlara veya sadrazamlarına risaleler ve lâyhalar sunuyordu. Bunlar bir yerde klasik nasihatnâme türünde eserler olmakla beraber, önemli farkı çağdaş bunalımın üzerinde çok durup bunun nedenlerine işaret etmeleri ve teferruatlı tasvirler yapmalarıdır. İşte *Kitâbu Mesâlihi'l-Müslimîn* yeni bulunan bu tür ilginç raporlardan biridir. Muhtemelen bir sadrazama sunulmuştur. Bu nedenle neşri ve incelenmesi XVII nci yüzyıl tarihimiz için önemli bir katkıdır.

Bu eser Prof. Y. Yücel'e göre 1639-40 tarihlerinde kaleme alınmış ve sadrazam Kemankeş Kara Mustafa Paşa'ya sunulmuştur. (s. 4-5) Risale 52 babdan meydana gelmektedir. Eserde kopuk, eksik sayfeler de vardır. Prof. Yücel'in ön incelemesi ile birlikte bu risale Osmanlı tarihinin araştırılması gereken bir dönemi için aydınlatıcı kaynaklardan biridir.

*